

MAANDBERIGTEN

VOORGELEZEN

IN DE

MAANDELIJKSCH E BEDESTONDEN

VAN HET

NEDERLANDSCHE

ZENDELINGGENOOTSCHAP,

*betrekkelyk de uitbreiding van het CHRISTENDOM,
byzonder onder de*

HEIDENEN,

VOOR HET JAAR

1841.

Te ROTTERDAM,

BIJ M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendingengenootschap.

Gedrukt voor rekening van het Genootschap.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

0326 5950

1841.

Nº. 3.

MAANDBERIGT

VAN HET

NEDERLANDSCHE

ZENDELINGGENOOTSCHAP,

betrekkelijk de uitbreiding van het CHRISTENDOM,
bijzonder onder de

H E I D E N E N.

NEDERLANDSCH OOSTINDIË.

ZUIDWESTER-EILANDEN.

Als wij u zeggen, dat wij thans beginnen met u berigt te geven omtrent onzen waardigen broeder nār op *Kisser*, zult gij wel reeds vermoeden, dat gij geene blijde tijdingen hooren zult. Helaas! zij zijn droeviger dan ooit, en roepen ons tot de innigste deelneming. Hebben wij misschien zulke berigten noodig, om wakker gemaakt te worden uit den slaap onzer laauwheid, opdat wij onze betrekking op onze Zendingen en hunnen arbeid meer bedenken en gevoelen, en hen meer te hulp komen door onze gebeden? Zeker zal het wel niet voldoende zijn, om hun werk eenigermate als het onze te kunnen beschouwen, dat wij eene grootere

of kleinere gift daarvoor uitreiken. Neen! dan eerst zullen wij dat mogen en kunnen doen, als wij gedurig levendig deel nemen in al hunnen arbeid, maar ook in al hun lijden en strijden voor de zaak van den Heer, en ons daardoor dikwijls gedrongen gevoelen, om ook in onze binnenkamer hen zelve en hunne werkzaamheden Gode aan te bevelen. Zoodanige betrekking op onze broeders worde dan ook door den indruk van hetgeen wij nu hooren zullen bij ons aangekweekt! Aldus schreef broeder nār van *Kisser*, 30 Maart 1840:

„Den 1sten Nov. 1.1. had ik gelegenheid, om een' brief naar *Soerabaja* af te zenden. Indien deze te regt is gekomen, zoo kunt gij reeds weten, dat het op *Kisser* weder ellendig gesteld is. Dit is het vijftiende jaar, dat ik mij op *Kisser* bevinde, maar nog geen der vorige jaren was zoo beproevingsvol als dit, en dat in het geestelijke zoowel als in het ligchamelijke.

„Wat het geestelijke betreft, de Koning, en al de Negerij-hoofden, Christenen en Heidenen te zamen, hebben zich verbonden, dewijl de droogte en de hongersnood zoo zeer de overhand verkrijgen, om zich op nieuw tot de voorouderlijke godsdienst te begeben. Daarom moesten ook in alle negerijen de afgodshuizen hersteld worden, en de oude, door wormen beschadigde afgoden moesten weggeworpen, en nieuwe in hunne plaats gemaakt worden, en dan zou er wel regen, en zouden er goede dagen komen. Dit besluit werd ten uitvoer gebragt, en

tot heden toe zijn zij nog bezig in de oude negerij met het vieren van het grootste heidenfeest, dat op dit eiland kan gehouden worden. Maar gelijk de Baälspriesters op *Karmel* te vergeefs riepen (1 Kon. XVIII: 26), zoo is het ook hier op *Kisser*; geen regen! Alles is tegenwoordig zoo droog als anders in de maand October; geen groen grasje is er te zien, en van den Westtijd (dat is, van den regentijd) kan niets, hoe genaamd ook, worden ingeogst.

„Dat het gemelde besluit nadeelig was en is voor onze godsdienst, laat zich wel begrijpen; want de kinderen komen veel nalatiger in de school, en zoo ook de volwassenen in de kerk. Wat kan en moet ik in zulke omstandigheden doen? Bidden, veel bidden. En waar ik kon, heb ik Opperhoofden en onderdanen gewaarschuwd. Ik heb het hun vrijmoedig en in liefde gezegd, dat zij zich door zulk een leven nog ongelukkiger maken, omdat zij tegen God en Jezus Christus opstaan; en dat niet meer in dezelfde onkunde als hunne voorvaderen, daar zij nu het Evangelie al lang gekend hebben, en weten, dat onze godsdienst de ware is; maar dat zij zich daartegen verzetten, omdat zij de duisternis meer liefhebben dan het licht.

„Wat het lichamelijke betreft, de hongersnood is, zoo lang ik mij op *Kisser* bevind, nog nooit zoo zwaar geweest, zoodat, wanneer niet binnen korten tijd de helft der inboorlingen zich naar andere eilanden begeeft, zij zeker van honger sterven;

want op het eiland groeit niets, en is ook, behalve beesten, niets meer in te koop. Bij dezen hongersnood zijn nog hevige ziekten onder het volk ontstaan, waaraan velen sterven. Ook ik (het wordt tijd, dat ik het verhaal,) ben met mijne twee lieve kinderen SUSANNA en VERENA zoo door koorts en aangetast geweest, dat wij in de Kersdagen dachten te zullen bezwijken. De Heer heeft echter op SUSANNA en mij in genade nedergezien, zoodat wij ons weder beter, ofschoon nog zwak en sukkelend bevinden. Maar onze lieve VERENA is den 6den Januarij, tot onze niet geringe droefheid, overleden, in den ouderdom van zeven jaren. Ik heb als JAKOB met den Heer geworsteld om het leven van onze kinderen; maar ik heb mijn' wil geheel aan den Zijnen onderworpen, en toen Hij VERENA tot zich nam, was ik stil, wetende, dat Zijn doen liefde en trouw is. Ik kon anderen, die tot ons kwamen, vertroosten, en op hun eigen' dood opmerkzaam maken. Welk een groote schat is de nabijheid des Heeren in dagen van lijden en tegenspoed! Ja, Zijne vertroosting is beter dan die der menschen.

„Hoe bezwaarlijk het is, om thans op dit eiland te leven, kan u uit het volgende blijken. Mijne twee paarden hebben de Kisseranen in éénen nacht gedood en opgegeten. De hongerlijdenden vereenigen zich elken nacht te zamen, en nemen varkens, schapen, en wat zij maar krijgen kunnen, met geweld weg, zoodat men in zijn eigen huis niet meer veilig is. Reeds lang komen er dagelijks twintig tot vijf en

twintig menschen voor ons huis, om hunnen honger te stillen; maar het is ons onmogelijk allen te helpen. In den tijd van een jaar heb ik meer dan honderd Pikols (omtrent 5900 Ned. ponden) rijst, djagong, erwten en padie gekocht, en toch is het niet genoeg. Gaarne zou ik meer inkoopen; maar op het eiland is niets te verkrijgen, en er komen geen vaartuigen aan met levensmiddelen. Wij hebben reeds maanden lang geene vruchten en groenten kunnen genieten, en alleen van rijst en dierlijk voedsel moeten leven. Ik heb daarbij eene ziekte gekregen, die ik niet ken. In mijn gezigt en mijne handen vertoonen zich witte vlekken, die met eenige jeukte gepaard gaan, en anders geen pijn aanbrengen, maar mij zeer misvormen. Ik kan dus niet anders dan, zoo spoedig mogelijk, eene bezoekreis naar *Amboina* doen, om, met de hulp des Heeren, weder krachten en gezondheid te verzamelen. Ik hoop, dat mijne bestuurders daar niets tegen zullen hebben; want ik heb in waarheid op *Kisser* reeds vijftien jaren *den last des daags en de hitte gedragen* (Matth. XX: 12), en door de genade des Heeren ben ik aan Hem en Zijn evangelie getrouw gebleven; en ik wil ook niets anders weten, waar ik ook zijn mag. Wanneer het vaartuig van *Koepang* aankomt, zoo denk ik met al de voor mij aangebragte goederen naar *Letty* te stevenen; want als ik die hier doe ontladen, dan worden zij weggestolen. Daar zullen wij ons dan beraden, wat met ons en *Kisser* te doen is, en wanneer dit vaartuig mij naar

! nsmoxer spax at nix nrmulid abied ronts oib

Amboina wil overbrengen, zal ik het daartoe inhuren, en dan zien, wat de Heer naderhand met ons doen zal. Hij zal toch ook voor ons een *Zoar* weten. Vergeet ons niet, zoowel met uwe hulp, als met uwe gebeden."

Uit het Dagverhaal van onzen broeder, van 1 Maart 1839 tot 1 Maart 1840, waarvan deze brief ons een overzicht gaf, willen wij nu nog eenige bijzonderheden hier bijvoegen.

Wij merkten er eene en andere proeve van Goddelijke zorg in op, waardoor de geduchte ramp van den hongersnood voor onzen broeder en de Kisseranen nog werd gelenigd. Broeder Bär had van vrienden in *Zurich* eene gift ontvangen, en deze kwam hem nu zoo uitnemend te stade, om des te grooteren voorraad van levensmiddelen te kunnen inkoopen, en daarna, bij het klimmen van den nood, aan behoeftigen uit te deelen. Zoo deden ook in 1839 bij herhaling Engelsche vaartuigen *Kisser* aan, om varkens en schapen aan te koopen. Daardoor verkregen de Kisseranen ruilgoederen, die hen dan weder in staat stelden, om naar *Groot Timor* te varen, en daar levensmiddelen op te doen. En nog trok het onze aandacht, dat in Augustus van dat jaar een doode walvisch op de kust van *Kisser* werd geworpen, wiens spek in de behoefte aan olie voorzag, en onzen broeder in staat stelde, om des nachts eene lamp te kunnen branden, waartoe de anders gebruikelijke kalapper-olie niet meer te krijgen was. Hoe zal hem dit bij zijne ziekte en die zijner beide kinderen zijn te stade gekomen!

Onder de beproevende belemmeringen in het werk onzes broeders was ook de krankheid en het sterfen van eenen ouderling, die hem zeer lief, en boven anderen ijverig werkzaam was. Deze ouderling kreeg de kanker in den mond, en nu zeiden degenen, die meermalen door hem vermaand waren: „Ziedaar! hij wordt aan zijn' mond gestraft, omdat hij te streng tegen ons was,” en de andere ouderlingen werden bevreesd, dat zij ook ziek zouden worden, en wilden niet meer werkzaam zijn. Toen de man stierf, juichten de tegenstanders, omdat in den tijd van een jaar twee ouderlingen aan de kanker overleden waren, en zeiden: „Ziet! wij zullen het winnen; de leeraar heeft ook al witte vlekken in het gezicht.” Gedurende het groote heidenfeest, waardoor de Kisseranen regen zochten, werd onze broeder echter verblijd door de getrouwheid der gemeenteleden, die er geen deel aan namen. Ook twee jonge menschen van de eerste kaste weigerden dit, en zeiden, dat zij het niet doen zouden, al moesten zij er het eiland om verlaten. Bij de avondmaalsviering in het begin van 1840 meende broeder bär twee lidmaten, die zich niet wel gedroegen, te moeten uitsluiten; maar toen zij zich boetvaardig betoonden, liet hij hen toe, onder de belofte van verbetering, en van meerdere naarstigheid in het bidden, en het lezen van Gods woord. „Want wij Christenen,” zegt hij, „gelijken veel naar eene lamp: als men er niet gestadig olie bijgiet, gaat zij uit, en het wordt duister. Zoo

ook wij, indien wij niet gestadig en ernstig bidden, en het woord Gods hooren en lezen, zoo verliezen wij alle geestelijke krachten, en worden door den vijand der zielen overwonnen."

Nog doen wij u iets hooren van het geloof, dat in onzen broeder leven mogt, en onder zijne zware beproevingen krachtvol zich openbaarde. Toen hij den 18^{den} Dec. met zijne beide kinderen door de koorts was aangetast, werd zijne krankheid zoo hevig, dat hij den 26sten meende te zullen bezwijken. „Ik liet den Koning roepen," schrijft hij, „en verzocht hem, dat hij mij en SUSANNA in de kerk zou begraven, zonder iets van hunne gewoonten daarbij waar te nemen. SUSANNA was nu reeds twee dagen buiten kennis, sprak niets en at niets. Treurige Kersdagen voor ons! Doch de Heer was mij nabij, en vertroostte mij door Zijn woord en Zijnen Geest op eene buitengewone wijze." Wij hoorden reeds, dat SUSANNA met haren vader betterde; maar VERENA daarentegen verergerde. Den 6^{den} Januarij worstelde zij met den dood. „Ik heb toen," schrijft nār, „tot onze eigene vertroosting, uit den Ziekentroost gelezen, en toen ik dien ten einde gelezen had, hield ook haar adem op. Ik beval hare ziel den Heere aan, en smeekte, dat Hij in genade op haar mogt nederzien, van wege het Doopverbond, waarin zij werd opgenomen. Zij was een zeer sterk en gezond kind, en zeer vrolijk van aard; wij hebben veel genoeg van haar gehad. Maar de Heer heeft haar nu in

eene andere en betere opvoeding overgenomen. Het was voor ons smartelijk; maar ik kon toch zeggen: De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen; Zijn naam zij geloofd!"

Onze broeder gevoelde zich in die smartvolle dagen ook bijzonder opgewekt, om van de vertroosting, die hem verkwikte, aan allen, die bij de bezorging van het lijk en de begrafenis hem bijstonden, uit het volle hart te getuigen, en wenschte zoo vurig, dat die arme menschen het mogten opmerken, hoe de Heer op den regten tijd hem wist te vertroosten. Hij betoonde zich alzoo in nadruk *een kind Gods, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, waaronder hij scheen als een licht in de wereld* (Phil. II: 15). Een brief van broeder HEYMERING bevestigt ons in de gedachte, dat bär gelegenheid heeft gevonden, om naar *Amboina* te vertrekken. Met verlangen zien wij uit naar berigt omtrent zijne aankomst aldaar, dat ons mede besturen moge bij onze besluiten, omtrent hem en het eiland *Kisser* te nemen!

T I M O R.

Het is een liefderijk bestel van God, dat het ons vergund is aan zoo bedroevende en moedbenemende berigten, verblijdende en aanmoedigende, uit onzen eigen' werkkring, toe te voegen. Wij ontleenen die uit denzelfden belangrijken brief van broeder

HEYMERING, geschreven uit *Koepang*, den 6den Januarij 1840, waaruit wij u reeds in onze eerste zamenkomst van dit jaar deden hooren. In de eerste plaats kiezen wij het berigt omtrent den doop van eenen inlandschen Vorst. „Uit vorige berigten,” schrijft de Zendeling, „is u gebleken, dat er te *Koepang* een Rottinesche *Radja* was, die verlangde gedoopt te worden. Deze plegtigheid had plaats den 4den Aug. 11., nadat hij te voren openlijk belijdenis had afgelegd. Bijna twintig jaren was hij genoodzaakt geweest te *Timor-Koepang* zijn verblijf te houden. Thans kwam het door hem zoo lang gewenschte tijdstip, dat hij zijne belofte, aan den God van hemel en aarde gedaan, kon gestand doen, van namelijk Hem, volgens den Bijbel, openlijk te belijden, zoodra hij uit zijne langdurige ballingschap ontslagen werd, en naar zijne geboorteplaats met eere mogt wederkeeren. Een paar dagen voor zijn vertrek naar *Rotty* doopte ik hem voor eene aanzienlijke vergadering, bij welke gelegenheid hij, op zijn verzoek, den naam van SALOMO ontving; want hem was niet onbekend, dat er eens een groot en magtig Koning was van dien naam. Ik predikte toen over Hand. VIII: 39b, *En hij reisde zijnen weg met blijdschap*. Het geschiedverhaal van den Ethiopischen Kamerling trof hem zichtbaar. Onder mijne aanspraak aan hem was de grijsaard van 65 jaren zoo aangedaan, dat hij beefde op zijne voeten. Toen hij mij kwam bedanken voor het voorregt hem te beurt gevallen, zoo als hij zelf dit noemde, zeide

hij mij, dat hij nog nimmer in zijn leven zoo getroffen was geweest. Op het feest, dat hij aan den avond van zijn' doopdag gaf, verklaarde hij aan de Christenen, die er tegenwoordig waren, dat het hem zeer bevreemde, dat sommigen hunner, en deze behoorden tot zijne bloedverwanten, nog zoo slordig konden leven, niettegenstaande zij zoo dikwerf ter kerk gingen. Schoon hij meer dan een uur gaans van *Koepang* zijn verblijf hield, was ik echter dikwijls in de gelegenheid, om hem te ontmoeten, en hem te leeren kennen als een' man van gezond verstand, van een beleefd en standvastig karakter, en, wat meer zegt, als een' man, die naar waarheid en naar overtuiging zocht, welke hij nu beleed gevonden te hebben. Ik kan niet anders denken dan dat zijne belijdenis van het Christendom opregt is. Daar hij toch reeds lang vóór zijnen doop in zijne waardegheid als Radja van de negerij *Termanoh* hersteld is, hetwelk ik altijd als eene wenschelijke zaak had beschouwd, zoo kon de begeerte naar die herstelling nu geen drijfveer voor hem zijn, om het Christendom te omhelzen, en andere aardsche inzigten kan ik mij daarbij in hem niet voorstellen. Bij zijn afscheid beloofde hij mij met nadruk, dat hij al zijn' invloed zou gebruiken tot oprigting van het vervallene in de regeringlooze negerij *Termanoh*, dat hij de pas aldaar gevestigde school naar vermogen zou bevorderen, en de aldaar verspreide en heidensch geworden Christenen zou pogen te vergaderen in ééne plaats, in wier nabijheid hij een kerkje wenschte te

bouwen. Het verblijdt mij hier nu bij te kunnen berigten, dat de Radja woord houdt; want, volgens berigten van daar, die ook door broeder HARTIG bevestigd worden, heeft hij reeds eene kerk gebouwd; de school is, sedert zijne aankomst in de negerij, aanmerkelijk verbeterd; en in den loop van dit jaar wenscht hij de Christenen aldaar bij elkander te doen wonen. Zoo schijnt het dus, dat wij in dien man eene wezenlijke aanwinst ontvangen hebben voor de zaak des Heeren op het eiland *Rottj*.

„Onbetwistbaar is het gemelde eene der belangrijkste gebeurtenissen voor een Zendelinggenootschap, uit hoofde van den meer uitgebreiden invloed, welken de bekeering van een' heidenschen Vorst hebben kan op zijne onderdanen, en van deze weder op eene geheele bevolking. Doch wij verblijden ons ook steeds, met de heilige Engelen Gods, over elken zondaar, die zich bekeert; want, behalve dat daardoor zijn eigen heil voor eeuwig gewaarborgd wordt, zoo kan ieder bekeerde, hoe schijnbaar gering zijn invloed op de maatschappij ook wezen moge, zeer belangrijk worden voor anderen zijner nog buiten God en Christus omzwervende medemenschen, met welke hij in betrekking staat. Het zal u dan ook welkom zijn, als ik u iets verhaal van de armen naar de wereld, die rijk zijn in God, dat is, van geringe, maar waarlijk tot God bekeerde menschen, die ik het voorregt had te onderwijzen, en in de gemeente des Heeren op te nemen. De eerste bejaarde heidenen uit de vrije inlanders en vrijgegeven

slaven, welke ik hier doopte in het jaar 1833, waren dertien personen, van beiderlei geslacht. Daarna had ik het voorregt van tijd tot tijd hetzelfde te mogen verrigten aan anderen uit die volksklasse, tot veertig in geral. Tot nu toe ken ik van al deze menschen maar zeer weinigen, welke ik bestraffen moest over wangedrag, en verzuim van de openbare godsdienst. Vier hunner, zijnde eene gehuwde, en drie ongehuwde zeer hoog bejaarde vrouwen, stierven in het geloof. Bij twee van deze mogt ik getuige zijn van hare zalige ontbinding. Hoe veel gelukkiger gevoelde ik mij daarbij dan dikwerf bij het sterfbed van Christenen, die van hunne vroege jeugd af onderwijs genoten in de zaligmakende leer, maar dezelve niet beleefden!"

Broeder HEJMERING verhaalt nu van deze in den Heer gestorvenen verblijdende bijzonderheden. Wij willen u echter, daar wij kiezen moeten, nog liever het volgende doen hooren. „Laat mij ook nog iets melden,” schrijft hij, „van nog levende toonbeelden der genade Gods. Ik bedoel eenen man, SADOK, en zijne vrouw, REBEKKA geheeten, woonachtig te *Koepang*, waar zij mij steeds groote blijdschap veroorzaakten, sedert ik hen, zes jaren geleden, doopte, en naderhand in den Christelijken echt bevestigde. Beiden zijn vrijgegevene lijfeigenen, uit twee onderscheidene huizen. Beiden deden sedert, en nog steeds, hun best, om nieuwe dienst-knechten te winnen voor den Koning der Koningen, wiens dienst de ware vrijheid is. De vrouw, van

een' zeer vurigen aard, en ongemeen wel ter taal zijnde, waardoor zij, vóór hare bekeering, dikwijls een Satan voor anderen was, munt nu in het goede ver uit boven haren man, en anderen van hare medebekeerden, bijzonder in het verhalen der geschiedenis van 's menschen val en van zijne herstelling, waarmede men moet aanvangen bij iederen onkundigen, en van God vervreemden mensch. Ik heb inderdaad veel dienst van deze menschen in het verbreiden der waarheid, onder den zoogenaamden gemeenen man. Maar deze vrouw is daarom ook niet zelden het voorwerp van den laster en haat der booze en verblinde wereld, die althans niet gaarne eene teregtwijzing wil aannemen van eene gewezene slavin. Bovendien neemt de wereld gewoonlijk aanleiding tot spot en verwijt uit hetgeen iemand *gewaest is* vóór zijne bekeering. Zoo gaat het ook haar. De vuige laster gaf haar nog onlangs na, dat zij nog de oude tooveres en leugenvonder-doenster is, als waarvoor zij weleer zeer befaamd was. Men nam daartoe, wie zou het kunnen vermoeden? aanleiding uit haar hulpbetoon aan zieken, voor welke zij inlandsche geneesmiddelen zocht, en daarover een' zegen afbad van God, in plaats van den duivel te offeren, zoo als zij weleer deed in hare heidensche onkunde en blindheid. Hare beschuldigers waren Christenen! Man en vrouw beiden zijn ongemeen ijverig voor hun huisgezin, waarin thans, door mijne tusschenkomst, alle kinderen vrij zijn van de slavernij. Bij elke

gelegenheid, daar het te pas komt, spreken zij nog met geestdrift van deze onverwachte uitkomst, voor welke zij God en menschen prijzen. Aan hun huis is de verzamelplaats van verscheidene Godzoekende menschen uit hunnen stand. Des Zondagavonds vooral spreekt men daar onderling over het gehoorde in het huis Gods. De vrouw, benevens nog eenige andere vrouwen, die nog niet gedoopt zijn, hebben nog lezen geleerd, en *zij* neemt les in het zoogenaemde Bijbel-Maleitsch. Deze erkentelijke menschen vierten ook jaarlijks op den 15^{den} December hunnen doopdag, dien zij den dag hunner wedergeboorte noemen. Alsdan noodigen zij bijzonder hunne nog levende medegedoopten op een' kleinen maaltijd, en ook zulken, die zij naderhand gewonnen of half gewonnen hebben voor het Christendom, benevens eenige jonge Christenen, omdat deze het zingen verstaan; want er moet dan vreugde in God plaats hebben. Alles loopt er zeer geregeld af. Nog dit eene wil ik hier bijvoegen, en daarmede dit verhaal besluiten, dat deze vrouw uitgebreid nut poogt te doen met haar ééne talent, niet alleen op de gezegde wijze, in huis, en bij hare geburen, door te verhalen, hoe groot het voorregt is van een Christen te zijn, maar ook veraf in meer afgelegene streken van *Koepang*, waar anders mogelijk niemand daarvan spreekt dan zij, bij gelegenheid, dat zij derwaarts gaat voor hare broodwinning. Onlangs kwam zij van daar terug met het berigt, dat zij drie kinderen van een' *Radja* had aange-

worven voor de school, en dat zij met nog vier anderen van Rottinesche ouders in besprek stond, die zij meende ook weldra te zullen ontvangen in hare woning, als medescholieren van hare kinderen. De gastvrijheid onder den inlander werkt dan ook daartoe mede, en maakt het ter school zenden der kinderen eenigzins gemakkelijker voor sommige ver- af gelegene plaatsen; doch de meeste menschen heb- ben geen' zin, om de kinderen van een' ander jaren lang te onderhouden, en die onder hun opzigt te nemen." Zoo zien wij dan in deze menschen een werkdadig Christendom, en verheugen ons, dat zij, die eertijds duisternis waren, nu licht zijn in den Heer (Eph. V: 8), en dan ook hun licht voor an- deren schijnen laten.

Te ROTTERDAM, bij M. WILT & ZONEN,
Drukkers van het Nederl. Zendinggenootschap.